

Briselē, 12.3.2024.
COM(2024) 113 final

2024/0062 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Starptautiskajā Graudu padomē Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz Senegālas pievienošanos 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencijai

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar kuru nosaka nostāju, kas Starptautiskajā Graudu padomē Savienības vārdā jāieņem sakarā ar Senegālas pievienošanos **1995. gada Graudu tirdzniecības konvencijai** ("konvencija").

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencija

Konvencijas mērķis ir veicināt starptautisko sadarbību visos graudu tirdzniecības aspektos, veicināt starptautiskās graudu tirdzniecības paplašināšanos un nodrošināt pēc iespējas brīvāku šīs tirdzniecības plūsmu. Turklāt konvencijas nolūks ir visu locekļu interesēs dot iespējami plašāku ieguldījumu starptautiskā graudu tirgus stabilitātē, uzlabot pasaules pārtikas nodrošinājumu un izveidot forumu, kur apmainīties ar informāciju un apspriest locekļu bažas, kas saistītas ar graudu tirdzniecību.

Konvencija stājās spēkā 1995. gada 1. jūlijā. Savienība ir konvencijas¹ Puse.

Ar Padomes Lēmumu 96/88/EK Eiropas Savienība noslēdza Konvenciju ar termiņu līdz 1998. gada 30. jūnijam; kopš tā laika šis termiņš ir ticis regulāri pagarināts. Saskaņā ar konvencijas 33. pantu konvencija katru reizi tiek pagarināta uz laiku, kas nav ilgāks par diviem gadiem. Iepriekšējoreiz to ar Starptautiskās Graudu padomes (*IGC*) lēmumu pagarināja 2023. gada 14. jūnijā šīs padomes 58. sesijā, un tā ir spēkā līdz 2025. gada 30. jūnijam.

2.2. Starptautiskā Graudu padome

IGC, kas pārvalda konvenciju, ir Londonā bāzēta starpvaldību organizācija, kura tiecas īstenot konvencijas 1. pantā noteiktos mērķus. Konkrētāk, *IGC* mērķi ir:

- (a) veicināt starptautisko sadarbību visos graudu tirdzniecības aspektos;
- (b) veicināt graudu nozares starptautiskās tirdzniecības paplašināšanos, atvērtību un taisnīgumu;
- (c) veicināt starptautiskā graudu tirgus stabilitāti, uzlabot pasaules pārtikas nodrošinājumu un veicināt to valstu attīstību, kuru ekonomika ir atkarīga no graudu tirdzniecības.

Šie mērķi tiek īstenoti ar tirgus pārredzamības uzlabojumiem, ko panāk, izmantojot informācijas apmaiņu, analīzi un konsultācijas par tirgus un politikas attīstības tendencēm.

Patlaban *IGC* ir 29 locekļi, kuru vidū ir daudzi pasaules lielākie labības ražotāji, kā arī vairāki lielākie importētāji. Līdztekus Savienībai citu locekļu vidū ir Apvienotā Karaliste, Argentīna, ASV, Austrālija, Indija, Japāna, Kanāda, Krievija un Ukraina. Tomēr Ķīna un Brazīlija nav tās locekles, savukārt Ēģipte, viena no lielākajām kviešu importētājām, 2023. gada 1. jūlijā dalību šajā organizācijā pārtrauca.

29 *IGC* locekļiem kopā ir 2000 balsu.

Budžeta procedūru vajadzībām (sk. konvencijas 11. pantu), t. i., lai noteiktu locekļu ikgadējās finansiālās iemaksas, Savienībai 2023./24. gadā² ir 376 balsis.

¹ OV L 21, 27.1.1996., 47. lpp.

Lēmumu pieņemšanā, proti, kad tiek balsots (sk. konvencijas 12. pantu), 1000 balsu tiek sadalīts 11 eksportētājiem locekļiem (tajā skaitā 240 balsis (2023./24. gadā) Savienībai) un 1000 balsu – 18 importētājiem locekļiem. Jāuzsver, ka principā *IGC* darbojas uz vienprātības pamata un gadījumi, kad tiek faktiski balsots, ir ļoti reti.

IGC sanāksmēs Savienību uz LES 17. panta pamata pārstāv Komisija. *IGC* sanāksmēs, jo īpaši padomes sesijās, var piedalīties dalībvalstis.

2.3. Paredzētais Starptautiskās Graudu padomes akts

2023. gada 12. decembrī *IGC* izpilddirektors informēja Komisiju, ka konvencijai plāno pievienoties Senegāla. Oficiālais pieteikums tika iesniegts 2023. gada 22. decembrī, un par to 2024. gada 3. janvārī³ tika informēti *IGC* locekļi.

Senegālas pieteikums tika izskatīts 2024. gada 24. janvārī *IGC* 59. sesijā. Minētajā sanāksmē *IGC* vienojās, ka lēmums par pieteikumu būtu jāpieņem rakstiskā procedūrā (balsošana pa pastu), kuras termiņš ir 2024. gada 24. aprīlis. Ja neviens *IGC* loceklis līdz minētajam datumam neiesūtīs rakstiskus iebildumus, Senegālas pievienošanās stāsies spēkā 2024. gada 1. maijā.

Atbilstīgi konvencijas 27. panta 2. punktam visu valstu valdības tai var pievienoties ar nosacījumiem, kādus padome uzskata par piemērotiem. Saskaņā ar Graudu tirdzniecības konvencijas reglamenta (“reglaments”) 33. noteikuma d) punktu administratīvā komiteja izskata un iesaka padomei pievienošanās pieteikumus, kas iesniegti saskaņā ar konvencijas 27. panta 2. punktu.

Saskaņā ar reglamenta 33. noteikuma b) punktu konvencijas 11. panta piemērošanas (t. i., locekļu ikgadējās finansiālās iemaksas noteikšanas) vajadzībām balsu skaitu valstij, kas pievienojas, nosaka, ņemot vērā šīs valsts graudu tirdzniecības kopapjoma attiecību pret visu *IGC* locekļu graudu tirdzniecības kopapjomu.

Saskaņā ar konvencijas 12. panta 1. punktu locekļi, kas būs eksportētāji locekļi, un locekļi, kas būs importētāji locekļi, konvencijas īstenošanas vajadzībām padomei jānosaka, ņemot vērā minēto locekļu graudu tirdzniecības modeļus un viedokļus. Saskaņā ar tā paša noteikuma 2. un 3. punktu padome noteiks arī to balsstiesības.

Lai gan īpaši noteikumi par balsošanu pa pastu (vai rakstisko procedūru) konvencijā nav paredzēti, konvencijas 14. pantā par padomes lēmumiem nav prasīts šādus lēmumus pieņemt padomes sesijā.

3. SAVIENĪBAS VĀRDĀ IEŅEMAMĀ NOSTĀJA

Savienība vienmēr ir bijusi aktīva *IGC* locekle un atbalstījusi organizācijas paplašināšanos.

Senegāla ir nozīmīga rīsu un jo īpaši rupjgraudu labības ražotāja. Taču pašapgādes ziņā tā nav pašpietiekama un nevar pilnībā apmierināt vietējo pieprasījumu. Tas nozīmē, ka Senegālai ir jāimportē labības, arī kviešu, papildu daudzumi.

Ja *IGC* locekļi Senegālas pievienošanās konvencijai apstiprinās, tā saskaņā ar konvencijas 12. pantu būs importētāja locekle. Savienība ir eksportētāja locekle, tāpēc balsu skaitu, kas Savienībai iedalīts balsošanas vajadzībām saskaņā ar konvencijas 12. pantu, Senegālas pievienošanās neietekmēs. Tomēr Senegālas pievienošanās no 2024./25. fiskālā gada var

² Starptautiskās Graudu padomes darbība balstās uz fiskālo gadu, kas ilgst no 1. jūlija līdz 30. jūnijam.

³ *IGC* dokuments AC(23/24)Misc.1

pavisam nedaudz samazināt balsu skaitu, kas Savienībai iedalīts saskaņā ar konvencijas 11. pantu un ko izmanto, lai noteiktu locekļu finansiālo iemaksu.

Šā priekšlikuma mērķis ir lūgt Padomei pilnvarot Komisiju Savienības vārdā balsot par Senegālas pievienošanas konvencijai.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā ir paredzēti lēmumi, kas nosaka “*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*”.

Jēdziens “*lēmumi ar juridiskām sekām*” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Ar paredzēto *IGC* aktu tiek paplašināts *IGC* locekļu sastāvs. Paredzētajam *IGC* aktam ir juridiskas sekas, jo tas noteiks attiecīgās pievienošanās nosacījumus, it īpaši tāpēc, ka tas ietekmēs lēmumu pieņemšanas līdzsvaru *IGC*, kuras lēmumiem ir vajadzīgs eksportētāju un importētāju locekļu balsu vairākums un kuras lēmumi tās locekļiem ir saistoši, kā noteikts konvencijas 14. pantā.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens no tiem ir atzīstams par galveno, bet otram ir pakārtota nozīme, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Iecerētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz lauksaimniecības produktu tirdzniecību.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 207. panta 4. punkta pirmā daļa.

4.3. Secinājumi

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. panta 4. punkta pirmajai daļai saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

5. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

Senegālas pievienošanās ietekmēs locekļu balsu sadalījumu Starptautiskajā Graudu padomē balsojumam budžeta procedūru jautājumos saskaņā ar konvencijas 11. pantu.

Tādēļ ir lietderīgi Padomes lēmumu pēc tā pieņemšanas publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Starptautiskajā Graudu padomē Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz Senegālas pievienošanos 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencijai

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Savienība 1995. gada Graudu tirdzniecības konvenciju (“konvencija”) noslēdza ar Padomes Lēmumu 96/88/EK¹, un tā stājās spēkā 1995. gada 1. jūlijā. Sākotnēji konvencija tika noslēgta uz trim gadiem.
- (2) Saskaņā ar konvencijas 33. pantu Starptautiskā Graudu padome var pagarināt konvencijas termiņu uz secīgiem periodiem, kas katru reizi nav ilgāki par diviem gadiem. Kopš konvencijas noslēgšanas tās termiņš ticis regulāri pagarināts uz turpmākiem divu gadu periodiem. Iepriekšējoreiz konvencijas termiņu ar Starptautiskās Graudu padomes lēmumu pagarināja 2023. gada 14. jūnijā², un tā ir spēkā līdz 2025. gada 30. jūnijam.
- (3) Saskaņā ar konvencijas 27. panta 2. punktu visu valstu valdības tai var pievienoties ar nosacījumiem, kādus Starptautiskā Graudu padome uzskata par piemērotiem.
- (4) 2023. gada 22. decembrī Senegāla oficiāli pieteicās pievienoties konvencijai. Ja pievienošanās pieteikums tiks apstiprināts, Senegāla par locekli kļūs 2024. gada 1. maijā.
- (5) Senegāla ir nozīmīga rīsu un rupjgraudu labības ražotāja. Taču pašapgādes ziņā tā nav pašpietiekama un nevar pilnībā nodrošināt vietējam patēriņam vajadzīgo apjomu, tāpēc tai ir jāimportē dažādu veidu labības papildu daudzumi.
- (6) Ja Senegālas pieteikums pievienoties konvencijai un attiecīgi piedalīties Starptautiskajā Graudu padomē tiks apstiprināts, Senegāla saskaņā ar konvencijas 12. pantu būs importētāja locekle. Savienība ir eksportētāja locekle, tāpēc balsu skaitu, kas Savienībai iedalīts balsošanas vajadzībām saskaņā ar konvencijas 12. pantu, Senegālas pievienošanās neietekmēs. Tomēr Senegālas pievienošanās no 2024./25. fiskālā gada var samazināt balsu skaitu, kas Savienībai iedalīts saskaņā ar konvencijas 11. pantu un ko izmanto, lai noteiktu locekļu finansiālo iemaksu.

¹ Padomes Lēmums 96/88/EK (1995. gada 19. decembris), ar ko Eiropas Kopiena apstiprina Graudu tirdzniecības konvenciju un Pārtikas atbalsta konvenciju, kas veido 1995. gada Starptautisko līgumu par graudiem (OV L 21, 27.1.1996., 47. lpp.), [izņēmuma kārtā ELI nav pieejams].

² Padomes Lēmums (ES) 2023/991 (2023. gada 15. maijs) par nostāju, kas Starptautiskajā Graudu padomē Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencijas termiņa pagarināšanu (OV L 135, 23.5.2023., 114. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/991/oj>).

(7) Tāpēc ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Starptautiskajā Graudu padomē, un apstiprināt Senegālas pievienošanas konvencijai,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā ir jāieņem Starptautiskajā Graudu padomē, ir atbalstīt Senegālas pievienošanas 1995. gada Graudu tirdzniecības konvencijai.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*